

Atzinums

Finansējuma saņēmējs Projekta ietvaros iepirkumu uzraudzības biroja (turpmāk - IUB) tīmekļvietnē un Elektronisko iepirkumu sistēmā (turpmāk - EIS) Publisko iepirkumu likuma (turpmāk – PIL) 9.panta noteiktajā kārtībā izsludināja iepirkumu (turpmāk – Iepirkums). Iepirkumā piedāvājumus iesniedza divi pretendenti, par prasībām atbilstošiem tika atzīti abu pretendentu piedāvājumi. Iepirkuma rezultātā Finansējuma saņēmējs un pretendents (..) noslēdza līgumu (turpmāk – Līgums).

Veicot Iepirkuma pārbaudi, Centrālā finanšu un līgumu aģentūra (turpmāk – Aģentūra) konstatēja PIL pārkāpumu, kas, ņemot vērā tā būtiskumu, uzskatāms par neatbilstību, pamatojoties uz turpmāk minēto.

Iepirkuma nolikuma 1.2.2. apakšpunktā noteikts, ka: *“Pretendents Iepirkuma priekšmeta ietvaros veic projektēšanas darbus un būvdarbus ar iebūvējamo mēbeļu un tehnikas piegādi, uzstādīšanu un montāžu objektā: (..), saskaņā ar “Tehnisko specifikāciju/Darba uzdevumu” (1.Pielikums) un Finanšu pielikumu (3.Pielikums) un finanšu pielikuma pielikumu (tāme) (3.1.pielikums)”*.

Iepirkuma nolikuma 4.1.3.1. apakšpunktā noteikts, ka: *“[...] Iepirkuma komisija vērtē vai pretendentu finanšu piedāvājumi atbilst Nolikumā noteiktajām prasībām un veidlapām. [...] Ja finanšu piedāvājums neatbilst Nolikumā noteiktajām prasībām un veidlapai, Iepirkuma komisija izslēdz pretendentu no turpmākas dalības Iepirkumā un tā piedāvājumu tālāk nevērtē”*.

No iesniegtās piedāvājumu vērtēšanas dokumentācijas secināms, ka Iepirkumu komisija ir nolēmusi pieprasīt iesniegt pretendentam (..) finanšu piedāvājuma pielikumus (tāmes), kuras netika iesniegtas kopā ar piedāvājumu EIS e-konkursu apakšsistēmā. Saskaņā ar PIL 41. panta sestajā daļā noteikto: *“Ja pasūtītājs konstatē, ka pieteikumā vai piedāvājumā ietvertā vai kandidāta vai pretendenta iesniegtā informācija vai dokuments ir neskaidrs vai nepilnīgs, tas pieprasa, lai kandidāts vai pretendents, vai kompetenta institūcija izskaidro vai papildina minēto informāciju vai dokumentu vai iesniedz trūkstošo dokumentu, nodrošinot vienlīdzīgu attieksmi pret visiem kandidātiem un pretendentiem.”* Atbilstoši Senāta spriedumā lietā Nr. SKA-176/2021 ietvertajai atziņai, informāciju par kandidāta vai pretendenta atbilstību izvirzītajām kvalifikācijas prasībām var papildināt, savukārt tehniskajā un finanšu piedāvājumā ietverto informāciju nevar papildināt. Ņemot vērā to, ka pretendents (..) savā sākotnējā piedāvājumā nebija iekļāvis finanšu piedāvājuma pielikumus (tāmes), Aģentūra lūdza Finansējuma saņēmēju sniegt skaidrojumu par minēto.

Finansējuma saņēmējs savā skaidrojumā norāda: *“Šāda Iepirkumu komisijas rīcība nav pretrunā ar PIL 41. panta sestajā daļā ietvertajiem piedāvājumu vērtēšanas principiem, jo PIL 41.panta sestās daļas regulējums ir attiecināms uz piedāvājumā ietverto pretendenta iesniegto informāciju vai dokumentu. Pasūtītāja tiesības pieprasīt, lai tiek izskaidrota tehniskajā un finanšu piedāvājumā iekļautā informācija regulē PIL 41. panta astotā daļa. Ņemot vērā, ka pretendents tika iesniedzis Finanšu piedāvājumu, kurā ir norādīts Finanšu piedāvājuma (tāmju) kopsavilkums un ir norādīta piedāvātā līgumcena, Pasūtītāja Iepirkuma komisija nolēma lūgt pretendentu izskaidrot jau piedāvājumā esošu informāciju – iesniegt detalizētu Finanšu piedāvājuma atšifrējumu (tāmes). Attiecīgi izlemjamais jautājums ir tas, vai šajā gadījumā Finanšu piedāvājuma iesniegšana (tāmes) pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām ir uzskatāma par piedāvājuma grozījumu. Pretendents piedāvāto līgumcenu ir norādījis Finanšu piedāvājumā, kā arī EIS e-konkursu apakšsistēmas finanšu piedāvājuma ievadlaukā. Tādējādi Pasūtītāja ieskatā (..) pēc Pasūtītāja lūguma iesniegtā papildus informācija nav uzskatāma par piedāvājuma grozījumu, jo nesniedz tādu saturisku informāciju, kas izmaina iesniegto piedāvājumu. Ar papildu sniegto informāciju piedāvājums netiek grozīts, bet gan esošajā situācijā tas tikai izskaidro pretendenta (..) līgumcenu, kas no iesniegtā piedāvājuma jau izriet.”*

Izvērtējot Finansējuma saņēmēja skaidrojumu, Aģentūra norāda, ka saskaņā ar PIL 41. panta astoto daļu, piedāvājuma vērtēšanas gaitā pasūtītājs ir tiesīgs pieprasīt, lai tiek izskaidrota tehniskajā un finanšu piedāvājumā iekļautā informācija. Minētā norma kopsakarā ar iepriekš norādītajām Senāta atziņām nozīmē, ka finanšu piedāvājumā iekļautā informācija nevar tikt

papildināta, bet gan tikai izskaidrota, tātad ir būtiski nošķirt, vai pretendents papildina (precizē) piedāvājumā norādīto informāciju vai iesniedz pilnīgi jaunu informāciju.

Aģentūra nepiekrīt Finansējuma saņēmēja paustajam viedoklim, ka papildus iesniegtā informācija (finanšu piedāvājuma pielikumi - tāmes) uzskatāma par tādu informāciju, kas tikai izskaidro pretendenta līgumcenu. Aģentūras vērtējumā no iepirkuma nolikuma redakcijas ir skaidri secināms pretendenta pienākums iesniegt finanšu piedāvājumu atbilstoši nolikumā noteiktajām prasībām un veidlapām, un, gadījumā, ja pretendents nenodrošina minētās dokumentācijas iesniegšanu, iepirkumu komisija izslēdz pretendentu no turpmākās dalības iepirkumā saskaņā ar iepirkuma nolikuma 4.1.3.1. apakšpunktā minēto.

Par iepriekš minēto atkāpi Aģentūra ir konsultējusies ar iepirkumu uzraudzības biroju (turpmāk – IUB). IUB norādīja, ka: *“IUB nepiekrīt Finansējuma saņēmēja apgalvojumam, ka tāmes iesniegšana varētu tikt uzskatīta par piedāvājumā jau esošā finanšu piedāvājuma kopsavilkuma izskaidrošanu. Ja no iepirkuma nolikuma viennozīmīgi izriet pretendenta pienākums iesniegt tādu finanšu piedāvājumu, kurā jāizceno katra pozīcija, bet pretendents iesniedza tikai vispārīgu finanšu piedāvājuma apkopojumu, Finansējuma saņēmējam vispār nebija pamats vērsties pie pretendenta ar lūgumu sniegt skaidrojumu. Pieļaujot šādu piedāvājuma papildināšanu, Finansējuma saņēmējs ir pārkāpis vienlīdzīgas attieksmes principu, jo faktiski ir pieļāvis pretendentam iesniegt pilnu finanšu piedāvājumu pēc piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām. Turklāt nav pamatoti norādīt, ka šāds papildinājums ir pieļaujams, jo Finansējuma saņēmējs nav atsevišķi plānojis vērtēt katru izcenoto pozīciju, jo tāds pienākums tam varēja rasties aizdomu par nepamatoti lēta piedāvājumu gadījumā, kā arī izvērtējot, vai piedāvājumā nav aritmētisku kļūdu”*.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Aģentūra vērš uzmanību PIL 25.panta piektajā daļā noteiktajam: *“Iepirkuma komisija atlasa kandidātus un vērtē pretendentes un to iesniegtos piedāvājumus saskaņā ar šo likumu, iepirkuma procedūras dokumentiem, šā likuma 9. un 10. pantā minēto iepirkumu dokumentiem, kā arī citiem normatīvajiem aktiem”*.

Papildus PIL 41. panta pirmā daļa paredz, ka: *“Pasūtītājs atlasa kandidātus un pretendentes saskaņā ar šā likuma 44., 45., 46., 47. un 48. pantā noteiktajām kvalifikācijas prasībām, pārbauda piedāvājumu atbilstību iepirkuma procedūras dokumentos noteiktajām prasībām un izvēlas piedāvājumu vai piedāvājumus saskaņā ar noteiktajiem piedāvājuma izvērtēšanas kritērijiem”*.

Augstākās tiesa ir uzsvērusi: *“Iepirkuma nolikums ir tiesību akts, uz kuru tiek balstīta turpmākā iepirkuma procedūra un kurš līdztekus normatīvajam regulējumam (un vienlaikus tam atbilstoši) reglamentē iepirkuma procedūras norisi. Tajā ietvertie noteikumi, tostarp kritēriji, kurus pasūtītājs vērtē, piešķirot līguma slēgšanas tiesības, ir saistoši līdz pat brīdim, kad tiek izpildīts vai ir kļuvis neapstrīdams lēmums par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu”*.¹ Tāpat Augstākā tiesa ir secinājusi, ka: *“Nolikumam neatbilstoša piedāvājuma atzīšana par atbilstošu tam ir pretēja PIL mērķim nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi pret piegādātājiem”*.² No minētā izriet, ka Finansējuma saņēmējs par uzvarētāju iepirkumā atzinis pretendentu, kura iesniegtais piedāvājums nav bijis atbilstošs iepirkuma nolikumā izvirzītajām prasībām un atbilstība iepirkuma nolikumam ir nodrošināta, papildinot piedāvājumu ar sākotnēji neiesniegtu informāciju, kas, savukārt, uzskatāma par neatļautu piedāvājuma papildināšanu un vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, konstatējams PIL 25.panta piektās daļas, 41.panta pirmās daļas 41. panta astotās daļas, kā arī PIL 2.panta 2.punktā noteiktā principa par piegādātāju brīvu konkurenci, kā arī vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem pārkāpums, jo Finansējuma saņēmējs par iepirkuma uzvarētāju ir atzinis iepirkuma dokumentācijas prasībām neatbilstošu pretendenta piedāvājumu, kurš atbilstoši iepirkuma nolikuma prasībām bija jānoraida. Šāds pārkāpums ir uzskatāms par būtisku un tādu, kas rada vai var radīt kaitējumi Eiropas Savienības (turpmāk – Savienības) budžetam,³ tāpēc ir **konstatējama neatbilstība**.

¹Sk. Augstākās tiesas 2012. gada 17. augusta lēmuma par pagaidu aizsardzību lietā Nr.SKA-850/2012 (A420456612), 7.punkts.

² Sk. Augstākās tiesas 2014. gada 6. novembra sprieduma lietā Nr.SKA-681/2014, 8.punkts.

³ Sk. Eiropas Savienības Tiesas 2024.gada 4.oktobra spriedums lietā Nr. C-175/23, 38.punkts.

Saskaņā ar Ministru kabineta 19.12.2023. noteikumu Nr.802 "Neatbilstību konstatēšanas un neatbilstoši veikto izdevumu atgūšanas kārtība Eiropas Savienības fondu īstenošanā 2021.–2027. gada plānošanas periodā" (turpmāk – MK noteikumi Nr.802) 2.1.apakšpunktu neatbilstība ir jebkurš Latvijas Republikas vai Eiropas Savienības tiesību akta pārkāpums, kas atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 24.06.2021. Regulas (ES) 2021/1060, ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, lekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (turpmāk – regula Nr. 2021/1060), 2. panta 31. punktam, proti, tiesību akta pārkāpums, kas noticis ekonomikas dalībnieka darbības vai bezdarbības dēļ un kas ietekmē vai varētu ietekmēt Savienības budžetu, prasot no minētā budžeta segt nepamatotus izdevumus. Saskaņā ar MK noteikumu Nr.802 8.punktu Sadarbības iestāde finanšu korekciju piemēro saskaņā ar vadošās iestādes izstrādātajām vadlīnijām par finanšu korekciju piemērošanu 2021.–2027.gada plānošanas periodam.

Konstatētā neatbilstība atbilst Finanšu ministrijas 27.03.2025. vadlīniju Nr.1.7 „Vadlīnijas par finanšu korekciju piemērošanu, ziņošanu par Eiropas Savienības fondu īstenošanā konstatētajām neatbilstībām, neatbilstoši veikto izdevumu ieturēšanu un atgūšanu Eiropas Savienības fondu 2021.-2027.gada plānošanas periodā” **1.pielikuma 20.punktam “Atlases kritēriju (vai tehnisko specifikāciju) grozīšana pēc piedāvājumu atvēšanas vai arī to nepareiza piemērošana”**, kas paredz finanšu korekcijas piemērošanu 25% apmērā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, par konstatēto neatbilstību ir **piemērojama finanšu korekcija 25% apmērā** no Līguma vērtības (uz projektu attiecināmās daļas).